

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษมีการเผยแพร่ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อศตวรรษที่ 18 หรือประมาณปี พ.ศ. 2343 โดยจักรวรรดิยุโรปที่เข้ามาเพื่อหาผลผลิตทางด้านเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติกับพระมหากษัตริย์ของไทย จากนั้นในปี พ.ศ. 2373 ผู้สอนศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ที่มาจากสหรัฐอเมริกาในช่วงรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2367-2394) ได้เข้ามาเพื่อเผยแพร่และพยายามหาช่องทางเปลี่ยนแปลงศาสนาของคนไทยให้กลายเป็นศาสนาคริสต์และสอนภาษาอังกฤษไปในเวลาเดียวกัน (พงศกร เมธีธรรม และ พิศาล บี แจ่มจรัสศรี, 2554) หลังจากนั้นประเทศไทยก็มีการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาภาษาอังกฤษที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากในปี พ.ศ. 2415 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงสนับสนุนให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการ โดยทรงจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษขึ้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2438 พระองค์ทรงมีพระราชดำริให้บรรจุภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในรายวิชาเลือกในการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และศึกษาความทันสมัยของเทคโนโลยีต่างๆ จากประเทศตะวันตก (เมธาวิ ยุทธพงศ์ธาดา, 2550) จนกระทั่งปี พ.ศ. 2453 ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเริ่มให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา โดยให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาภาคบังคับสำหรับระดับชั้นที่สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 มีพระราชประสงค์ให้สร้างนักคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนาประเทศชาติและทรงสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ. 2503 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพล อดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ภาษาอังกฤษกลายเป็นวิชาภาคบังคับสำหรับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ภาษาอังกฤษได้รับการจัดให้เป็นวิชาเลือกในระดับประถมศึกษา แต่เป็นวิชาบังคับในระดับมัธยมศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้รับการปรับปรุงอีกครั้งเพื่อตอบสนองนโยบายของประเทศที่ต้องการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และในปี พ.ศ. 2544 หลักสูตรภาษาอังกฤษได้รับการปรับปรุงอีกครั้งเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้เกิดขึ้นพร้อมกับการแนะนำให้มีการใช้มาตรฐานภาษาอังกฤษระดับชาติมาใช้ในการเรียนการสอน และภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นวิชาบังคับเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัยนั้นหลักสูตรภาษาอังกฤษถูกจัดให้มี 12 หน่วยกิต ประกอบรายวิชาภาษาทั่วไป จำนวน 6 หน่วยกิต และ ในรายวิชา ภาษาอังกฤษเฉพาะ จำนวน 6 หน่วยกิต (Foley, 2548; อรรถพล คำเขียน, 2553; พงศกร เมธีธรรม และ พิศาล บี แจ่มจรัสศรี, 2554)

นอกจากภาษาอังกฤษจะได้รับการบรรจุเป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาแล้ว ในชีวิตจริงภาษาอังกฤษก็มีความสำคัญอย่างเด่นชัดในทุกสังคมของการสื่อสารทั่วโลก มีการใช้ภาษาอังกฤษกันอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้สามารถเชื่อมโยงโลกทั้งใบไว้ด้วยกัน ทุกวันนี้ภาษาอังกฤษจึงเป็นทักษะที่ขาดไม่ได้ในทุกสาขาอาชีพทั่วโลกซึ่งส่งผลต่อการจัดระบบการจัดการศึกษาในประเทศไทยอย่างปฏิเสธไม่ได้ทั้งในการสื่อสารระดับโลกและระดับภูมิภาค โดยเฉพาะระดับภูมิภาคที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสาร ดังนั้นประชาชนชาวไทยจึงจำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษ (กฤษณะ ดาราเรือง, 2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2545) จึงเล็งเห็นและให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษในส่วนนี้โดยระบุว่าภาษาอังกฤษจะต้องเป็นภาษาต่างประเทศที่นักเรียนไทยทุกคนต้องศึกษาเป็นภาษาแรกเพื่อให้มีทักษะทางการสื่อสารในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวันนี้

การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งการสื่อสารดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้การเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะทางภาษามีความจำเป็นอย่างยิ่งหากสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษาจะได้เปรียบในการทำการค้า หรือธุรกิจต่างๆ ซึ่ง ณ ขณะนี้ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรม มีความจำเป็นที่จะต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษา และด้วยในศตวรรษที่ 21 ภาษาต่างๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคมโลกเพราะหากนับผู้ที่เป็นทั้งเจ้าของภาษา (Native Speaker) และไม่ใช่เจ้าของภาษา (Non-native Speaker) จะพบว่า มีผู้ใช้ภาษาอังกฤษมากถึง 1,900 ล้านคน (How-many-people-speak-English-worldwide, <https://www.babbel.com/en/magazine/how-many-people-speak-english-and-where-is-it-spoken>, 2562) ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญและถือได้ว่าเป็นวิชาเรียนที่สำคัญอีกด้วยสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สุทธิวรรณ ตันตริจินาวงศ์ (2560) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาสำคัญของโลก นอกเหนือจากภาษาไทยที่เป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งตรงกับกระทรวงศึกษาธิการ (2557) ที่ประกาศนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยได้ใช้กรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปหรือ กรอบอ้างอิง CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู และรวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เป็นการยกระดับความสามารถทางด้านภาษาของนิสิตนักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งทางวิชาการและทักษะการสื่อสารทางภาษาในระดับที่ใช้งานได้ (Working Knowledge) โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการทดสอบความรู้ทางด้านภาษาแก่นักศึกษาทุกคนตามแบบทดสอบมาตรฐานที่สถาบันสร้างขึ้นเองหรือเห็นเหมาะสมแก่การทดสอบมาใช้วัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (English Proficiency) ก่อนจะสำเร็จการศึกษาและนำไปเทียบเคียงกับกรอบอ้างอิง CEFR โดยเริ่มใช้นโยบายนี้กับนักศึกษารหัสปี 2559 เป็นครั้งแรก และปีต่อๆ ไป

จากที่มาข้างต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจึงกำหนด นโยบายการยกระดับมาตรฐาน ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาภายใน มหาวิทยาลัย โดยได้จัดทำโครงการต่างๆ มากมายหลากหลายโครงการด้วยกัน อาทิ โครงการพัฒนา ส่งเสริม สมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ตามกรอบอ้างอิง CEFR มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โครงการยกระดับความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับตามมาตรฐาน ความสามารถของ CEFR B1, B2 และ C1 และ โครงการพัฒนาความรู้ และทักษะด้านภาษาอังกฤษตามกรอบ อ้างอิง CEFR ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา : Training Stations เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและการพัฒนาผู้เรียนทางด้านภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ในมุมมองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนักศึกษา 3 ชั้นปีใน 5 คณะ ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ Training Stations ของทางศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราชเท่านั้น

1.2 วัตถุประสงค์

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการดังนี้

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ในมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชต่อความสำคัญของ นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR
3. เพื่อสำรวจการเข้าถึงนโยบายเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR และแนวทางปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการให้แก่ นักศึกษา

1.3 คำถามวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อคำถามวิจัยทั้งหมด 3 คำถามดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ในมุมมอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นอย่างไร
2. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อความสำคัญของนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบ อ้างอิง CEFR ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชอย่างไร
3. นักศึกษาเข้าถึงนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาทั้งหมด 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 และ 3 ภายใต้สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่เข้าร่วมโครงการ Training Stations ของทางศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2. ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยในครั้งนี้นำดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ที่ดำเนินการโดยศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เท่านั้น

1.5 นิยามศัพท์

1. CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) หรือ กรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษา ที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อการสอน และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2545 สภาแห่งสหภาพยุโรป ได้กำหนดให้ใช้ กรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป หรือ CEFR ในการตรวจสอบความสามารถทางภาษา (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, 2014) ตลอดงานวิจัยในครั้งนี้จะใช้คำว่า กรอบอ้างอิง CEFR

2. Native Speaker คือ บุคคลที่พูดภาษาใดภาษาหนึ่งตั้งแต่ยังเป็นเด็กจนโตโดยไม่ได้เรียนรู้ภาษานั้นๆ จากโรงเรียนหรือสถานศึกษา

3. Non-native Speaker คือ บุคคลที่ศึกษาภาษาต่างๆ นอกเหนือจากภาษาที่ตนใช้ตั้งแต่แรกเกิด โดยเรียนรู้ภาษานั้นๆ จากโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ

4. กลุ่มตัวอย่าง คือ ส่วนหนึ่งของประชากรที่นำมาศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนของประชากร การที่กลุ่มตัวอย่างจะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรเพื่อการอ้างอิงไปยังประชากรอย่างน่าเชื่อถือได้นั้น จะต้องมีการเลือกตัวอย่างและขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม ซึ่งจะต้องอาศัยสถิติเข้ามาช่วยในการสุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5. TOEIC Mock Test คือ ข้อสอบเสมือน TOEIC ที่ทางศูนย์ภาษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชแต่งตั้งอาจารย์เป็นคณะกรรมการออกข้อสอบเพื่อใช้ในการสอบวัดความรู้ทางด้าน

ภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ Training Stations และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

6. TOEIC Tracker คือ ข้อสอบเสมือน TOEIC โดยเป็นข้อสอบที่ได้รับการรับรองจากสถาบัน Really English ประเทศออสเตรเลีย

7. Education First หรือ EF เป็นองค์กรนานาชาติที่เชี่ยวชาญเรื่องการฝึกอบรมภาษา การท่องเที่ยว เพื่อการศึกษา หลักสูตรการศึกษาเชิงวิชาการและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

8. TOEFL หรือ Test of English as a Foreign Language คือ การทดสอบภาษาอังกฤษที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากที่สุดในโลก การสอบ TOEFL ประกอบด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

9. TOEIC หรือ Test of English for International Communication คือ แบบทดสอบสำหรับวัดระดับความรู้หรือทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ซึ่งจัดทำโดยสถาบัน Educational Testing Service

10. Training stations คือ กิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

11. BTS หรือ Basic Training Station เป็นหนึ่งในฐานการอบรมภาษาอังกฤษที่อยู่ในโครงการ Training Stations โดยจะพัฒนานักศึกษาจากระดับ A1 สู่ A2

12. ITS หรือ Intermediate Training Station เป็นหนึ่งในฐานการอบรมภาษาอังกฤษที่อยู่ในโครงการ Training Stations โดยจะพัฒนานักศึกษาจากระดับ A2 สู่ A2+ และ B1

13. ATS หรือ Advance Training Station เป็นหนึ่งในฐานการอบรมภาษาอังกฤษที่อยู่ในโครงการ Training Stations โดยจะพัฒนานักศึกษาจากระดับ A2+ หรือ B1 สู่ B1+ และ B2

14. ATS+ หรือ Advance Training Station Plus เป็นหนึ่งในฐานการอบรมภาษาอังกฤษที่อยู่ในโครงการ Training Stations โดยจะพัฒนานักศึกษาจากระดับ B1+ และ B2 สู่ B2+

15. Working Knowledge คือ ความรู้หรือทักษะ (ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงทักษะทางด้านภาษา) ในการทำงานต่างๆ โดยมีความชำนาญในทักษะงานด้านนั้นๆ เป็นอย่างดี

16. English Proficiency คือ ความชำนาญทางด้านภาษาอังกฤษมีความเข้าใจและสามารถพูดตอบโต้ได้เป็นอย่างดีรวมถึงการอ่านและการเขียนด้วยเช่นกัน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาความเข้าใจ ความคิดเห็นต่อความสำคัญและสำรวจการเข้าถึงนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช การวิจัยในครั้งนี้มาจากความสนใจของนักศึกษาที่สนใจศึกษามุมมองของนักศึกษาต่อนโยบายพัฒนาภาษาอังกฤษต่างๆ ของมหาวิทยาลัยตามกรอบอ้างอิง CEFR ผลการวิจัยจึงสามารถนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการออกแบบนโยบายตามกรอบอ้างอิง CEFR การให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษา ผู้สอนภาษา และผู้กำหนดนโยบายการพัฒนาภาษาให้แก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ